

Besluit van Gedeputeerde Staten van Limburg

Mijnbouwwet

Wijziging vergunning artikel 151 Mijnbouwbesluit

Barakkengroeven te Berg en Terblijt

Stichting Het Limburgs Landschap

Zaaknummer: 2019-205392

INHOUDSOPGAVE

1	Algemeen	3
2	De wijzigingsaanvraag	3
3	Procedure	3
4	Beoordeling van de aanvraag	3
5	Ambtshalve aanpassing van de voorschriften	4
6	Besluit	5
7	Voorschriften	7
8	De bij dit besluit horende groevekaart	11
9	Rechtsbescherming	13
10	Ondertekening	13
11	Afschriften	13

Bijlage 1 - Handreiking gesteentemechanische veiligheid van onderaardse kalksteengroeven 29 maart 2018

Bijlage 2 – Aanvraag artikel 151 Mijnbouwbesluit voor Barakkengroeve d.d. 19 juli 2019

1 Algemeen

Bij besluit van 6 oktober 2010, kenmerk ETM/EM/10143553, heeft de Minister van Economische Zaken de krachtens het Groeureglement 1947 verleende vergunning ten behoeve van Stichting het Limburgs Landschap voor het gebruik voor een ander doeleinde dan het winnen van kalksteen van een gedeelte van de Barakkengroeve, voor extensief gebruik, geactualiseerd. Middels besluit met kenmerk 2013-0037, d.d. 7 februari 2013, is deze gewijzigd.

De groeve is gelegen in de gemeente Valkenburg aan de Geul onder de percelen, kadastraal ingedeeld gemeente Berg en Terblijt, Sectie A, nummers 3936, 3935, 880, 3624, 3625 en 3764 en gemeente Valkenburg aan de Geul, sectie R, nummers 329 en 312.

De coördinaten van de hoofdingang van de groeve zijn X 183.420, Y 319.540.

2 De wijzigingsaanvraag

Aanvrager heeft op 19 juli 2019 verzocht om het controlemoment zoals opgenomen in artikel 4, tweede lid van voornoemd besluit, te verruimen, namelijk van 4 weken vóór vleermuisonderzoek naar 6 weken vóór vleermuistelling of onderzoek. De aanvraag is op 23 augustus 2019 aangevuld.

3 Procedure

De aanvraag is afgehandeld met toepassing van titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht.

Wij wijzen u erop dat voor het verrichten van de activiteit waarvoor bij dit besluit een vergunning is verleend als bedoeld in artikel 151 van het Mijnbouwbesluit, mogelijk nog andere vergunningen en/of ontheffingen zijn vereist. Het gaat hier om de volgende vergunning en/of ontheffing:

1. een vergunning als bedoeld in artikel 2.7, tweede lid, van de Wet natuurbescherming;
2. een ontheffing als bedoeld in artikel 3.8 van de Wet natuurbescherming.

Wij geven u in overweging om in verband met de mogelijk vereiste vergunning onder 1 en de ontheffing onder 2 contact op te nemen met het cluster VTH van de provincie Limburg middels e-mail infownb@prvlimburg.nl of telefoonnummer 06 389 76 49.

4 Beoordeling van de aanvraag

Zoals onder 2 is toegelicht, is door vergunninghouder een aanvraag ingediend tot wijziging van de vigerende vergunning. De wijzigingsaanvraag heeft betrekking op het verruimen van het controlemoment van 4 naar 6 weken vóór een vleermuistelling of -onderzoek.

Op grond van artikel 164, tweede lid, Mijnbouwbesluit gelden vergunningen als bedoeld in het Groeureglement 1947, voor andere doeleinden dan ontginningen van kalksteen, als vergunningen als bedoeld in artikel 151 van het Mijnbouwbesluit.

Ingevolge het bepaalde in artikel 151, tweede lid, juncto artikel 146, tweede lid, van het Mijnbouwbesluit, worden aanvragen om een vergunning of tot wijziging van een verleende vergunning voor gebruik van

een groeve voor een ander doeleinde dan het winnen van kalksteen slechts getoetst aan het belang van de bescherming van de veiligheid met het oog op instorting. Concreet betekent dit dat de aangevraagde wijziging van de vergunning slechts kan worden geweigerd ter bescherming van de veiligheid met het oog op instorting en uitsluitend in het belang van de veiligheid met het oog op instorting voorschriften aan de vergunning worden verbonden of deze onder beperkingen kan worden verleend.

Bij de wijzigingsaanvraag heeft de vergunninghouder 2 rapporten en 1 notitie overgelegd:

- Rapport genaamd 'Quickscan Barakkengroeve' van Mergelbouwsteen Kleijnen d.d. 22 juni 2019
- Rapport genaamd 'Controle markers Barakkengroeve' van Mergelbouwsteen Kleijnen d.d. 2019 week 20
- Notitie genaamd 'Markercontroles Bonsdalgroeve, Barakkenberg en Schenkengroeve', kenmerk M01910, van GeoControl d.d. 7 mei 2019

In het rapport 'Quickscan Barakkengroeve' wordt aangegeven dat tijdens de inspectie nieuwe vorming van vorstschade is waargenomen bij de eerste tientallen meters van het Middenstelsel. Dit levert echter geen problemen op voor de korte termijn. Daarentegen zijn enkele plekken in het Midden- en Onderstelsel wegens loshangende dakdelen (schillen) afgekeurd. Deze delen dienen afgezet te worden zoals in de voorschriften nader is omschreven. Deze afgekeurde delen zijn in het rapport op de kaart met rood weergegeven en in het besluit opgenomen onder hoofdstuk 8.

Geconcludeerd wordt dat de overige gangdelen van het Midden- en Onderstelsel geschikt zijn voor extensief gebruik. De volgende controle in beide stelsels dient over 2 jaar uitgevoerd te worden.

In het rapport 'Controle markers Barakkengroeve' wordt aangegeven dat na inspectie bij geen enkele marker een visuele verandering is opgetreden. Aangezien de toestand dus onveranderd is wordt geadviseerd om dezelfde interval te handhaven zoals in het vigerende besluit is opgenomen, namelijk een frequentie van 1 keer per jaar.

In de notitie 'Markercontroles Bonsdalgroeve, Barakkenberg en Schenkengroeve' wordt aangegeven dat het advies betreffende de tijdsperiode tussen markercontrole en vleermuistelling, wat GeoControl in het kader van de eerste twee besluiten had afgegeven, aangepast kan worden. De tijdsperiode kan gewijzigd worden van 4 naar 6 weken. Wij nemen dit advies over en passen hierop de voorschriften aan.

5 Ambtshalve aanpassing van de voorschriften

Naast de voorliggende aanvraag wordt deze procedure ook gebruikt om de vergunningsvoorschriften ambtshalve te wijzigen en te actualiseren. Reden hiervoor is ondermeer dat de redactie van diverse voorschriften in het afgelopen decennium is aangepast aan actuele ontwikkelingen. Tevens zijn sommige voorschriften explicieter omschreven zodat de handhaafbaarheid ervan minder ruimte laat voor interpretatie.

6 Besluit

Gedeputeerde Staten van Limburg besluiten, gezien het vorenoverwogene, de krachtens het Groevereglement 1947 verleende vergunning voor het gebruik voor een ander doeleinde van een gedeelte van de Barakkengroeve, zoals geactualiseerd bij besluit van 6 oktober 2010, kenmerk ETM/EM/10143553, gewijzigd met besluit kenmerk 2013-0037, d.d. 7 februari 2013, als volgt te wijzigen:

1. de aanvraag ontvangen op 19 juli 2019 zoals aangevuld bij brief van 23 augustus 2019 deel te laten uitmaken van de vergunning, behoudens en voor zover daarvan bij deze vergunning niet wordt afgeweken;

2. Artikel 4, tweede lid, luidende:

‘Uiterlijk 1 september 2011 wordt zowel de dak- als pilaarstabiliteit van de groeve visueel gemeten. De frequentie en soort van de hierna volgende metingen van de dakstabiliteit en de pilaarstabiliteit van het Midden- en Onderstelsel dienen in overeenstemming met de aanbevelingen bedoeld in artikel 5, eerste lid, te worden uitgevoerd. De pilaarstabiliteit van het Bovenstelsel dient ten minste één maal per jaar door een deskundige visueel te worden gecontroleerd middels het controleren van de aangebrachte markers, ten hoogste 4 weken vóór het verrichten van vleermuisonderzoek in het Midden- en Onderstelsel.’

komt te luiden als volgt (in voorschrift 2.2):

De groevestabiliteit (pilaar- en plafondstabiliteit) van het gedeelte van de groeve (Midden- en Onderstelsel) waarvan op grond van deze vergunning gebruik mag worden gemaakt dient, conform het gestelde in het bij de aanvraag gevoegde rapport van Mergelbouwsteen Kleijnen genaamd ‘Quickscan Barakkengroeve, datum 22 juni 2019, vóór 22 juni 2021 in opdracht van de vergunninghouder, te worden onderzocht zoals beschreven in bijlage 1 ‘Handreiking gesteentemechanische veiligheid van onderaardse kalksteengroeven van 29 maart 2018.

De pilaarstabiliteit van het Bovenstelsel dient middels het controleren van de aangebrachte markers, conform het gestelde in het bij de aanvraag gevoegde rapport van Mergelbouwsteen Kleijnen genaamd ‘Controle markers Barakkengroeve’, gedateerd week 20 2019, één keer per jaar en ten hoogste 6 weken vóór het verrichten van vleermuisonderzoek in het Midden- en Onderstelsel in opdracht van de vergunninghouder, te worden gecontroleerd zoals beschreven in bijlage 1 ‘Handreiking gesteentemechanische veiligheid van onderaardse kalksteengroeven van 29 maart 2018.

De frequentie en aard van de hierna volgende onderzoeken naar de groevestabiliteit dienen in overeenstemming met de aanbevelingen bedoeld in voorschrift 2.3 te worden uitgevoerd.

3. De 2 kaarten zoals opgenomen in bijlage 1a en 1b worden vervangen door de 2 kaarten zoals opgenomen in hoofdstuk 8;

4. Tevens zijn de artikelen van de vergunning van 6 oktober 2010 geactualiseerd, in die zin dat daar waar het woord “artikel” genoemd is, dit gewijzigd is in het woord “voorschrift”;
5. de voorschriften zoals deze zijn opgenomen in de onderliggende vergunningenbesluiten met bijhorende wijzigingsbesluiten te wijzigen en te actualiseren.

Omdat de bij besluit van 6 oktober 2010, kenmerk ETM/EM/10143553, door het Ministerie van Economische Zaken de krachtens het Groevereglement 1947 verleende vergunning voor het gebruik voor een ander doeleinde dan het winnen van kalksteen middels dit besluit wordt gewijzigd, zijn de aan de vergunning verbonden artikelen (voorschriften) zoals deze zullen gelden met inachtneming van dit besluit, opgenomen in hoofdstuk 7.

7 Voorschriften

1. Geldigheidsbepalingen

- 1.1 De vergunning treedt in werking met ingang van de dag na die waarop het besluit is bekend gemaakt.
- 1.2 De in de 2 groevekaarten, hoofdstuk 8, met wit aangegeven gangdelen mogen betreden worden, behoudens en voor zover uit een aanbeveling van een onafhankelijk deskundige naar aanleiding van nader onderzoek als bedoeld in voorschrift 2.2 of voorschrift 2,5 mocht blijken dat de gesteentemechanische veiligheid van de met wit aangegeven gangdelen niet is gewaarborgd.
De met rood aangegeven gangdelen, in de legenda genaamd 'Verboden gebied', mogen niet betreden worden.
- 1.3 De aan deze vergunning gestelde beperkingen en verbonden voorschriften kunnen worden gewijzigd indien dat gerechtvaardigd wordt door het belang van bescherming van de veiligheid met het oog op instorting.
- 1.4 Onverminderd de bevoegdheid om een last onder bestuursdwang dan wel een last onder dwangsom op te leggen, kan deze vergunning ingetrokken worden indien op enig moment wordt gehandeld in strijd met deze vergunning of de daaraan verbonden voorschriften.

2. Gesteentemechanische veiligheid

- 2.1 De gesteentemechanische veiligheid van de groeve dient periodiek te worden bepaald door metingen van de grovestabiliteit door een onafhankelijke deskundige als bedoeld in de als bijlage 1 bij dit besluit gevoegde "Handreiking gesteentemechanische veiligheid van onderaardse kalksteengroeven van 29 maart 2018", in opdracht van de vergunninghouder. De metingen betreffen visueel en instrumenteel onderzoek.
- 2.2 De grovestabiliteit (pilaar- en plafondstabiliteit) van het gedeelte van de groeve (Midden- en Onderstelsel) waarvan op grond van deze vergunning gebruik mag worden gemaakt dient, conform het gestelde in het bij de aanvraag gevoegde rapport van Mergelbouwsteen Kleijnen genaamd 'Quickscan Barakkengroeve, datum 22 juni 2019, vóór 22 juni 2021 in opdracht van de vergunninghouder, te worden onderzocht zoals beschreven in bijlage 1 'Handreiking gesteentemechanische veiligheid van onderaardse kalksteengroeven van 29 maart 2018.

De pilaarstabiliteit van het Bovenstelsel dient middels het controleren van de aangebrachte markers, conform het gestelde in het bij de aanvraag gevoegde rapport van Mergelbouwsteen Kleijnen genaamd 'Controle markers Barakkengroeve', gedateerd week 20 2019, minimaal één keer per jaar én ten hoogste 6 weken vóór het verrichten van vleermuisonderzoek in het Midden- en Onderstelsel in opdracht van de vergunninghouder, te worden gecontroleerd zoals

beschreven in bijlage 1 'Handreiking gesteentemechanische veiligheid van onderaardse kalksteengroeven van 29 maart 2018.

De frequentie en aard van de hierna volgende onderzoeken naar de groevestabiliteit dienen in overeenstemming met de aanbevelingen bedoeld in voorschrift 2.3 te worden uitgevoerd.

- 2.3 De onafhankelijke deskundige vertaalt de resultaten van het onderzoek naar de gesteentemechanische veiligheid voor het Onder- en Middenstelsel, als bedoeld in voorschrift 2.2, binnen 3 maanden na uitvoering van deze metingen in aanbevelingen. Deze aanbevelingen dienen tenminste te omvatten de termijn waarbinnen opvolgend onderzoek naar de groevestabiliteit door een onafhankelijke deskundige dient plaats te vinden, de aard van dit onderzoek en – zo daartoe aanleiding bestaat – de overige te treffen maatregelen om de gesteentemechanische veiligheid van de groeve te waarborgen. De aanbevelingen dienen door de vergunninghouder zo spoedig mogelijk, maar in ieder geval binnen de door de onafhankelijke deskundige aanbevolen termijn, te worden opgevolgd. Van het opvolgen van bedoelde aanbevelingen binnen deze termijn kan uitsluitend ingeval van dringende redenen worden afgeweken, nadat ons college op een daartoe strekkend verzoek schriftelijk heeft ingestemd met een daarbij te bepalen langere termijn voor het opvolgen van de aanbevelingen.
- 2.4 De onafhankelijke deskundige vertaalt de resultaten van het onderzoek naar de pilaarstabiliteit van het Bovenstelsel als bedoeld in voorschrift 2.2, zo spoedig mogelijk en in elk geval vóór het verrichten van vleermuisonderzoek in aanbevelingen. Deze aanbevelingen dienen tenminste te omvatten de termijn waarbinnen opvolgend onderzoek naar de groevestabiliteit door een onafhankelijke deskundige dient plaats te vinden, de aard van dit onderzoek en – zo daartoe aanleiding bestaat – de overige te treffen maatregelen om de gesteentemechanische veiligheid van de groeve te waarborgen. De aanbevelingen dienen door de vergunninghouder zo spoedig mogelijk, maar in ieder geval binnen de door de onafhankelijke deskundige aanbevolen termijn, te worden opgevolgd. Van het opvolgen van bedoelde aanbevelingen binnen deze termijn kan uitsluitend ingeval van dringende redenen worden afgeweken, nadat ons college op een daartoe strekkend verzoek schriftelijk heeft ingestemd met een daarbij te bepalen langere termijn voor het opvolgen van de aanbevelingen.
- 2.5 Indien tussentijds blijkt dat de gesteentemechanische veiligheid van het gedeelte van de groeve waarvan op grond van deze vergunning gebruik mag worden gemaakt in gevaar kan komen, dan wordt, onverminderd de desbetreffende mededeling aan ons college als bedoeld in artikel 159 van het Mijnbouwbesluit, in opdracht van de vergunninghouder, door een onafhankelijke deskundige onverwijld aanvullend onderzoek naar de groevestabiliteit verricht.
- 2.6 Zo spoedig mogelijk doch uiterlijk 14 dagen na de in voorschrift 2.3 genoemde termijn van 3 maanden verstrekt de vergunninghouder de resultaten van het onderzoek naar de gesteentemechanische veiligheid en de aanbevelingen van de onafhankelijke deskundige aan ons college betreffende het Onder- en Middenstelsel.

Zo spoedig mogelijk en in elk geval vóór het voorgenomen verrichten van het vleermuisonderzoek, verstrekt de vergunninghouder het resultaat van het onderzoek naar de

pilaarstabiliteit van het Bovenstelsel en de aanbevelingen van de onafhankelijke deskundige naar aanleiding daarvan aan ons college.

- 2.7 In geval van overtreding van voorschrift 2.3 of 2.4 mag geen gebruik meer worden gemaakt van de vergunning, totdat de aanbevelingen van de onafhankelijke deskundige zijn opgevolgd.
- 2.8 De vergunninghouder treft maatregelen ter voorkoming dat andere delen van de groeve dan het gedeelte waarvan op grond van deze vergunning gebruik mag worden gemaakt, worden betreden.
De maatregelen houden tenminste in dat op de grens tussen het gedeelte waarvan op grond van deze vergunning gebruik mag worden gemaakt en de andere delen van de groeve over de volledige gangbreedte wordt voorzien in hetzij een rood-wit markeringslint op een hoogte van ongeveer 1 meter boven de vloer van de gang, hetzij een muur of ander bouwwerk van tenminste 20 cm hoog.

3. Omvang van het extensieve gebruik

- 3.1 Het gebruik dat op grond van deze vergunning mag worden gemaakt van het gedeelte van de groeve waarop de vergunning betrekking heeft, is beperkt tot maximaal 100 bezoeken per kalenderjaar met maximaal 5 personen per bezoekersgroep waarbij:
- a. de gesommeerde verblijfsduur van de bezoekers, gedefinieerd als de som van het aantal personen x aantal bezoeken, is gemaximeerd op 1000 uur per kalenderjaar;
  - b. tenminste 1 persoon in iedere bezoekersgroep de weg in de groeve goed kent en in staat is onveilige situaties in de groeve te herkennen;
  - c. bezoekersgroepen zich op een zodanige afstand van elkaar bevinden dat de groepen duidelijk van elkaar te onderscheiden zijn.
- 3.2 De vergunninghouder houdt in een register het gebruik dat op grond van deze vergunning wordt gemaakt van het gedeelte van de groeve waarop de vergunning betrekking heeft, bij. Hiertoe worden zowel bij het binnengaan als bij het verlaten van de groeve de datum, tijd en namen van de personen die in verband met dit gebruik de groeve betreden genoteerd. Het register ligt op een door de vergunninghouder aan het bevoegd gezag bekend te maken plaats en is te allen tijde ter beschikking voor inspecteurs van het bevoegd gezag.

4. Verandering doeleinden van gebruik

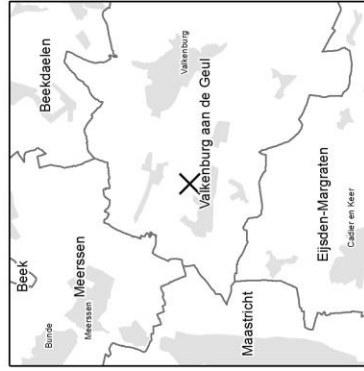
- 4.1 De vergunning geldt tevens voor een ander doeleinde van gebruik dat niet is voorzien in de vergunning, onder voorwaarde dat:
- a. het belang van de veiligheid met het oog op instorting is gewaarborgd;
  - b. het voornemen tot het gebruik voor dat andere doeleinde door de vergunninghouder tenminste 4 weken tevoren schriftelijk aan ons college is gemeld, en
  - c. ons college aan de vergunninghouder schriftelijk heeft verklaard geen bedenkingen te hebben tegen het voorgenomen andere doeleinde van gebruik.

- 4.2 De verklaring als bedoeld in het eerste lid, onder c, kan slechts worden geweigerd ter bescherming van de veiligheid met het oog op instorting.
- 4.3 Bij de verklaring als bedoeld in het eerste lid, onder c, kunnen in het belang van de veiligheid met het oog op instorting beperkingen worden gesteld aan het voorgenomen andere doeleinde van gebruik.
- 4.4 Het eerste lid is niet van toepassing buiten het gebied waarvoor de vergunning geldt of op het winnen van kalksteen.
- 4.5 Voor zover de vergunning is verleend voor extensief gebruik mag het gebruik voor dat andere doeleinde niet leiden tot strijd met het bepaalde in voorschrift 3.
5. **Erkend berglopen**
- 5.1 Indien de vergunninghouder beschikt over een zorgsysteem dat voldoet aan de criteria van bijlage A van de als bijlage 1 bij dit besluit gevoegde "Handreiking gesteentemechanische veiligheid van onderaardse kalksteengroeven van 29 maart 2018", mag de vergunninghouder onder dit zorgsysteem erkende berglopers van de vergunde delen van de groeve gebruik laten maken. Eenmalig en tenminste 4 weken voor de beoogde aanvang van dit gebruik door erkende berglopers, meldt de vergunninghouder het zorgsysteem aan het bevoegd gezag." De erkende berglopers vallen niet onder artikel 3.1.

Hoofdstuk 8 - Barakkengroeve - Middenstelsel

Legenda

- X Ingang
- Groeve
- Verboden gebied
- Percelenkaart
- 817 Perceelsnummer

10 Meters
Datum: 14-8-2019

©Provincie Limburg afdeling Geo-informatie en Verkoop
Top. ondergrond: OT-topografische Dienst Kadaster ©EuroSense Breda

Hoofdstuk 8 - Barakkengroeve - Onderstelsel

Legenda

- X Ingang
- Groeve
- Verboden gebied
- Percelenkaart
- 817 Perceelsnummer

10 Meters
Datum: 14-5-2019

©Provincie Limburg afdeling Geo-informatie en Vastgoed
Top. Ontwerp en Topografische Dienst Kadaster E-Geometrische Basis

9 Rechtsbescherming

Als dit besluit uw belang rechtstreeks raakt en u het met de inhoud van dit besluit niet eens bent, kunt u bezwaar maken. U moet dan binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is verzonden een bezwaarschrift indienen. Op deze procedure is de Algemene wet bestuursrecht van toepassing. Het bezwaarschrift moet worden ondertekend en moet ten minste bevatten: de naam en het adres van de indiener, de datum, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht alsmede de redenen van het bezwaar (motivering). Het bezwaarschrift moet worden gericht aan: Gedeputeerde Staten van Limburg, Juridische Zaken en Inkoop, team Rechtsbescherming, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht. Voor meer informatie verwijzen wij u naar www.limburg.nl.

Als u een bezwaarschrift heeft ingediend, dan kunt u tevens een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening indienen bij de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Limburg, locatie Maastricht, Postbus 1988, 6201 BZ Maastricht. Voor meer informatie verwijzen wij u naar www.rechtspraak.nl.

10 Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Limburg
namens dezen,

drs. M.G.P.I. Arts
clustermanager Vergunningen, Toezicht en Handhaving, team Vergunningen

11 Afschriften

Een afschrift van dit besluit hebben wij gezonden aan:

- Stichting Het Limburgs Landschap, XXX, Postbus 4301, 5944 ZG ARCEN, als beschikking op de aanvraag;
- Burgemeester en Wethouders van de gemeente Valkenburg aan de Geul, Postbus 998, 6300 AZ Valkenburg ter kennisneming.

Bijlage 1 - Handreiking gesteentemechanische veiligheid van onderaardse kalksteengroeven 29 maart 2018

Inleiding

De laatste 400 jaar is er in de mergelgroeven in Zuid-Limburg commercieel mergel gewonnen. Tegenwoordig wordt alleen nog in de groeve van Sibbe (gemeente Valkenburg aan de Geul) mergel gewonnen. Veel groeven worden momenteel voor andere doeleinden gebruikt dan mergelwinning. Evenals voor de winning van mergel is voor dit gebruik een vergunning nodig op grond van de Mijnbouwwetgeving. Criterium bij de verlening van deze vergunningen en de aan de vergunningen te verbinden voorschriften is de gesteentemechanische veiligheid van de betreffende groeve met het oog op instorting.

Gebruik groeve voor ander doeleinden dan winning

De volgende categorieën gebruik van een groeve worden onderscheiden:

1. Extensief gebruik (door niet erkende berglopers)
2. Intensief gebruik (door niet erkende berglopers)
3. Gebruik door erkende berglopers

Extensief gebruik van een groeve

Onder extensief gebruik wordt verstaan het incidenteel beperkt gebruik van een groeve door één of enkele, niet als bergloper erkende personen, waarbij wordt verstaan onder:

- a. incidenteel: maximaal 10 bezoeken per jaar per groeve hectare;
- b. beperkt: maximaal 100 gebruiksuren per jaar per groeve hectare;
- c. enkele personen = groepen bestaand uit maximaal 5 personen¹ waarvan minimaal 1 persoon de weg in de groeve kent en in staat is onveilige situaties te herkennen.

Indien een groeve wordt gebruikt door meerdere vergunninghouders dan moet het totaal aantal toegestane bezoeken worden verdeeld over deze vergunninghouders.

Voorbeelden van extensief gebruik kunnen zijn:

- Incidenteel onderzoek: (cultuur)historisch, flora/fauna (bijv. vleermuistellingen), geologisch, genealogisch, aardkundig;
- Incidenteel kleinschalig bezoek aan de groeve van personen onder begeleiding.

Intensief gebruik van een groeve

Intensief gebruik van een groeve is alle gebruik van een groeve dat niet kan worden aangemerkt als extensief gebruik of als gebruik door erkende berglopers. Intensief gebruik is bijvoorbeeld het regelmatig

---

¹ Meerdere groepen mogen zich op hetzelfde moment in de groeve bevinden zolang deze groepen zich op een zodanige afstand van elkaar bevinden dat de groepen duidelijk van elkaar te onderscheiden zijn.

gebruik van een groeve voor het houden van rondleidingen, het gebruik als restaurant of het houden van een kerstmarkt. Een incidentele rondleiding met een groep bestaand uit niet meer dan 5 personen kan als extensief gebruik worden beschouwd, iedere rondleiding met een groep van meer dan 5 personen die geen erkende berglopers zijn valt per definitie in de categorie intensief gebruik.

Gebruik door erkende berglopers

Berglopers zijn ervaren wandelaars in de onderaardse gangenstelsels van de mergelgroeven. Bij wijze van hobby doen zij bijvoorbeeld onderzoek naar de flora, fauna en geologie van de gangenstelsels, de historie van de groeven en dragen zij bij aan het onderhoud en behoud van de groeven. Uit de aanvraag c.q. de vergunning moet blijken wat het gebruik door erkende berglopers concreet inhoudt.

Berglopers die zijn erkend vormen de derde categorie ander gebruik van een groeve. Deze erkende berglopers hebben een opleiding (theorie en praktijk) in de gesteentemechanische veiligheid van groeven succesvol afgerond, hebben een minimum aantal uren in de groeven gelopen en kennen de weg in die groeven waarvoor zij zijn erkend goed (zie bijlage 1). Hierdoor zijn zij, in tegenstelling tot degenen die slechts incidenteel een groeve bezoeken, in staat om wijzigingen in de gesteentemechanische veiligheid van de groeve op te merken en daar adequaat op te reageren.

Indien erkende berglopers bezoekers meenemen in een groeve dan valt dit bezoek door deze niet als bergloper erkende personen niet onder de categorie gebruik door erkende berglopers.

Een vergunning voor extensief gebruik van een groeve kan op verzoek van de aanvrager tevens worden verleend voor gebruik door erkende berglopers. Uiteraard kan van dit onderdeel van de vergunning slechts daadwerkelijk gebruik worden gemaakt indien voor de betreffende groeve berglopers erkend zijn en het door de vergunninghouder gehanteerde (zorg)systeem van erkenning van berglopers tijdig is gemeld bij het bevoegd gezag.

Controle gesteentemechanische veiligheid

Gebruik groeve	Controle
Intensief	Pilaar-, en plafondstabiliteit
Extensief Erkende berglopers	Quickscan

De wijze waarop en de frequentie waarmee de gesteentemechanische veiligheid van een groeve moet worden gemeten is afhankelijk van het gebruik van de groeve en de ervaring van de bezoekers van de groeve. Een volledige controle van de gesteentemechanische veiligheid (dus naar pilaarstabiliteit en plafondstabiliteit) van een groeve is noodzakelijk bij intensief gebruik van de groeve door personen die geen of weinig ervaring met groeven hebben. In geval de groeve wordt gebruikt door erkende berglopers of slechts extensief wordt gebruikt kan worden volstaan met een quick scan. In bijlage 2 wordt aangegeven op welke wijze de gesteentemechanische veiligheid van een groeve kan worden gecontroleerd.

De gesteentemechanische veiligheid van een groeve wordt in beginsel bepaald door deskundigen. In Nederland zijn er geen richtlijnen voor de deskundigheid op het gebied van de gesteentemechanische veiligheid van groeven. Evenmin bestaat er een opleiding tot 'mergeldeskundige'. Daarom wordt in bijlage 3 nader omschreven wanneer sprake is van deskundigheid, waarbij voor het verkrijgen van een vergunning geldt dat de uiteindelijke beoordeling van voldoende deskundigheid bij het bevoegd gezag ligt. Uit de aanvraag dient te blijken aan welke deskundigheid is voldaan.

Beheer

Voor het beheer van een groeve is geen vergunning op grond van de Mijnbouwwetgeving vereist. Beheer houdt verband met de bijzondere relatie van een eigenaar of anderszins zakelijk of persoonlijk gerechtigde met de desbetreffende groeve. Het gaat om activiteiten waarvan naar hun aard niet te verwachten is dat zij gevolgen kunnen hebben voor de veiligheid van de groeven met het oog op instorten. Integendeel, het gaat juist om activiteiten die nodig zijn om de veiligheid van de groeven te behouden of te vergroten.

Het vorenstaande betekent overigens niet dat eigenaren of anderszins persoonlijk of zakelijk gerechtigden daarmee zonder meer zijn aan te merken als deskundigen op het gebied van mergelgroeven, die bijvoorbeeld gesteentemechanische rapporten in het kader van een vergunningaanvraag kunnen opstellen. Bepalend daarvoor zijn de criteria voor deskundigheid op het gebied voor de gesteentemechanische veiligheid van onderaardse kalksteengroeven als vermeld in bijlage 3.

Onder het beheer van een groeve wordt verstaan:

- de visuele controle (en eventuele reparatie) van de toegang of, in voorkomend geval, de toegangen van de groeve;
- de visuele controle van de groeve op tekenen van illegaal betreden;
- de primaire controle met betrekking tot stabiliteit van de groeve (gesteentemechanische veiligheid).

N.B. Onder beheer valt, gelet op artikel 151 van het Mijnbouwbesluit, niet het aanbrengen van enige wijziging in de groeve.

Criteria voor zorgsysteem “gebruik door erkende berglopers”

Wil een organisatie gebruik mogen maken van de derde categorie van ander gebruik, namelijk als erkend bergloper, dan moet zij aantonen over een op het beoogde gebruik van (het betreffende deel van) de groeve gericht zorgsysteem te beschikken en dit te hanteren zodanig dat gegarandeerd wordt dat berglopers adequaat zijn opgeleid en worden begeleid om wijzigingen van de gesteentemechanische veiligheid van de groeve te herkennen en het daarmee samenhangende gevaar op instorting onderkennen. De omschrijving van het systeem bevat daarom minimaal:

1. het curriculum, de contacturen en de kwaliteit van de opleiding(en);
2. de wijze van (eigen) controle op de te volgen cursussen;
3. de wijze van (eigen) controle dat berglopers aan alle gestelde eisen voldoen;
4. de registratie van deelnemers aan cursussen en opleidingen;
5. de wijze van registratie van groeven bezoeken en andere opgedane praktijkervaring;
6. de minimum vereiste opleidingen (inclusief opfriscursussen) en praktijkervaring om als bergloper erkend te kunnen worden;
7. op welke wijze berglopers uitvoering geven aan het vergunde gebruik.

Voor de duidelijkheid wordt opgemerkt dat indien berglopers in een (deel van een) groeve willen berglopen, zonder hierbij de restrictie te hebben dat dit berglopen gekoppeld is aan het vergunde gebruik, dit apart vergund moet worden.

De wijze waarop de metingen/beoordeling van de gesteentemechanische veiligheid in de groeve worden uitgevoerd

Onderzoek naar pilaarstabiliteit en plafondstabiliteit

Bij de gesteentemechanische veiligheid wordt onderscheid gemaakt tussen pilaarstabiliteit en plafondstabiliteit. De laatste wordt ook wel dakstabiliteit genoemd.

De pilaarstabiliteit zegt iets over de kans op een grootschalige instorting en doet een uitspraak over de vraag of de pilaren sterk genoeg zijn om het daarboven gelegen gesteentelagen te dragen. Bij het onderzoek wordt door middel van o.a. berekeningen een uitspraak gedaan over de pilaarstabiliteit en de kans op een grootschalige instorting.

Als de pilaarstabiliteit voldoende is, wil dat niet zeggen dat er geen losse stukken uit het plafond kunnen vallen. Daarom is het noodzakelijk om ook een onderzoek uit te voeren naar de plafondstabiliteit. Dit gebeurt door het 'afkloppen' van het plafond.

Omdat de pilaar- en plafondstabiliteit in de tijd kan veranderen, wordt in het rapport beschreven wanneer een volgend onderzoek nodig wordt geacht.

Quickscan (extensief gebruik en gebruik door erkende berglopers)

Bij extensief gebruik van een groeve is het risico (= kans x effect) per definitie geringer dan bij intensief gebruik. Toch dient ook bij extensief gebruik de gesteentemechanische veiligheid beoordeeld te worden, omdat anders geheel geen uitspraak gedaan kan worden over de kans op een ongewenste gebeurtenis. Bij de aanvraag om een vergunning voor extensief gebruik van een groeve dient een kaart gevoegd te worden waarop de (in gesteentemechanisch opzicht) veilige gebieden zijn aangegeven. De veiligheid moet zijn vastgesteld door minimaal een visuele inspectie waarbij zowel plafond- als pilaar- als grovestabiliteit zijn beoordeeld door iemand met voldoende deskundigheid. Het voordeel van de quickscan is dan ook dat de pilaarstabiliteit niet berekend hoeft te worden en het plafond niet volledig afgeklopt hoeft te worden. De bevindingen van deze inspectie worden ook in een rapport vastgelegd. Omdat de pilaar- en plafondstabiliteit in de tijd kan veranderen, wordt in het rapport beschreven wanneer een volgend onderzoek nodig wordt geacht.

Criteria voor deskundigheid op het gebied van de gesteentemechanische veiligheid van onderaardse kalksteengroeven

Een deskundige moet de gesteentemechanische veiligheid van een groeve kunnen beoordelen door middel van controles van de dak- en pilaarstabiliteit van de groeve. Een deskundige moet kunnen aangeven:

- wanneer een groeve veilig is om te betreden of aldaar te vertoeven in verband met instortingsgevaar;
- hoe onveilige situaties kunnen worden herkend en worden vermeden;
- hoe van een onveilige situatie een veilige situatie gemaakt kan worden.

Om als deskundige op het gebied van de gesteentemechanische veiligheid van een groeve te kunnen worden beschouwd moet een deskundige aan de volgende criteria voldoen:

Kennis hebben van:

- Gesteentemechanica;
- Geologie van Zuid-Limburg (stratigrafie van de kalksteenlagen in Zuid-Limburg);
- Materiaaleigenschappen van de Zuid-Limburgse kalksteen.

én

Praktijkervaring

- Ervaring op het gebied van de gesteentemechanische veiligheid verkregen tijdens het uitoefenen van een beroep op het gebied van winning, onderhoud of onderzoek van kalksteengroeven van minstens 5 jaar (niet langer dan 5 jaar geleden).

Algemeen

Over de deskundige mogen geen gerechtvaardigde twijfels/bezwaren over zijn/haar bekwaamheid/geschiktheid/onafhankelijkheid bestaan.

Bijlage 2 – Aanvraag artikel 151 Mijnbouwbesluit voor Barakkengroeve d.d. 19 juli 2019